

ZMIANA STRATEGII NORWESKIEGO FUNDUSZU NAFTOWEGO SZANSĄ DLA POLSKI

Norweski Państwowy Fundusz Emerytalny – największa tego typu instytucja na świecie – zdecydował o wycofaniu się z branży naftowej i gazowej. Paradoksalnie może to być jednak szansą dla Polski dzięki inwestycjom w OZE i efektywność energetyczną.

Norweski Państwowy Fundusz Emerytalny powstał w 1990 roku w celu ochrony gospodarki Norwegii przed zjawiskiem choroby holenderskiej, polegającej na negatywnym wpływie eksportu surowców energetycznych na konkurencyjność produkcji krajowej oraz jako gwarancja przyszłości Norwegów. Fundusz, zarządzając aktywami ponad 1 bilion dolarów, jest największą instytucją tego typu na świecie.

Wielkość zarządzanych środków powoduje dużą dywersyfikację inwestycji w 73 państwach. Fundusz inwestuje w akcje, obligacje oraz nieruchomości. Średnia ilość posiadanych akcji jednego przedsiębiorstwa wynosi 1,4%. Sposób zarządzania aktywami funduszu jest niezwykle interesujący, ponieważ sposób inwestowania środków jest przedmiotem debaty publicznej w Norwegii, a kluczowe kierunki lokowania środków dokonuje norweski parlament.

Decyzja o wycofywaniu się Funduszu z branży naftowej i gazowej jest logiczną konsekwencją wcześniejszych kroków zmierzających do zredukowania zaangażowania w aktywa węglowe (2015) oraz wynika z korelacji wielkości wpływów do funduszu z eksportu ropy naftowej i gazu z wartością aktywów branży naftowej i gazowej. Tym samym taka zmiana wynika z konieczności ograniczenia ryzyka dokonywanych inwestycji.

To istotny sygnał dla innych inwestorów na światowych rynkach. Zmiany technologiczne w postaci taniejącego i dostępnego OZE zwiększają ryzyko w działalności przedsiębiorstw naftowych i gazowych, które tradycyjnie były uznawane za pewne inwestycje. Z perspektywy Polski to duże wyzwanie dla firm takich jak PKN Orlen, Lotos czy PGNiG, które mają duży problem w uwzględnianiu zmian o charakterze jakościowym w swoich strategiach rozwojowych. Podobne problemy mają inne firmy z branży na świecie.

Decyzja wynika również z przewidywań dotyczących innych otwierających się możliwości biznesowych. Biorąc pod uwagę prognozy Międzynarodowej Agencji Energii wskazującej na przyrosty do 2040 roku udziału OZE w światowym miksie energetycznym, ten rynek jest najbardziej perspektywiczny. [Gra strategiczna](#) przeprowadzona podczas Forum Ekonomicznego w Krynicy dotycząca bezpieczeństwa energetycznego i efektywności energetycznej z udziałem przedstawicieli 12 państw, w tym Norwegii, wskazała, iż Norwegowie postrzegają Polskę jako bardzo obiecujący potencjalny rynek inwestycji w OZE oraz efektywność energetyczną.

Biorąc pod uwagę małą wartość udziałów w przedsiębiorstwach energetycznych znaczenie decyzji o wycofaniu się z inwestycji w ropę naftową i gaz nie spowoduje negatywnych konsekwencji dla całej

gospodarki, tym bardziej, iż aktywa te mogą zostać zastąpione w inwestycje właśnie w OZE i efektywność energetyczną.

Sumując, może warto zastanowić się w jaki sposób zachęcić Fundusz do inwestycji w Polsce w obszary, które są kluczowe w perspektywie potrzeb społecznych. Takimi jest efektywność energetyczna – utrzymanie konkurencyjności polskiej gospodarki, która jest znacznie bardziej energochłonna niż gospodarki „starej UE”, kompleksowa termomodernizacja budynków z wykorzystaniem zeroemisyjnych źródeł ciepła – czyli rozwiązanie problemu smogu. Również do takich potrzeb należy zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego poprzez rozbudowy liczby i mocy instalacji fotowoltaicznych, które dzisiaj w upalne dni taką rolę by odegrały.